

Üçüncü şahıslara tamir işleri için yapılan ödemeler için belge düzenlenmesi, bu ödemelerin tevkifata tabi olup olmadığı, ödemelerin banka vb. kurumların aracı kılınarak yapılması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[234-2012-9171]-599
Tarih	28.05.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-105[234-2012-9171]-599

28/05/2012

Konu : Üçüncü şahıslara tamir işleri için yapılan ödemeler için belge düzenlenmesi, bu ödemelerin tevkifata tabi olup olmadığı, ödemelerin banka vb. kurumların aracı kılınarak yapılması hk.

İlgi özelge talep formunuzda; Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı mükellefi olduğunuz, fabrikanızda kurulu tesis makine ve cihazlarda zaman zaman ortaya çıkan arızaların giderilmesi için mükellefiyeti bulunmayan üçüncü şahıslara (elektrik, demirci ustaları gibi) ödemeler yapıldığı belirtilerek, yapılan ödemelerin yıl içerisinde birden fazla olup olmaması durumuna göre gider pusulası tanzim edilip edilmeyeceği, vergi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı, ödemeler ile ilgili bir üst sınır olup olmadığı, ödemelerin bankadan yapılıp yapılmayacağı hususlarında Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmış olup Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında da, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu hükmüne istinaden, ticari kazancın tespitinde dikkate alınacak giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için giderlerin tevsike esas belgelerle belgelendirilmesi ve bu belgelerin mükellef adına düzenlenmesi gerekmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Vergiden Muaf Esnaf" başlıklı 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, ticaret ve sanat erbabından maddede yazılı şekil ve suretle çalışanların gelir vergisinden muaf olduğu, söz konusu fıkranın (2) numaralı bendinde; bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabının muafiyetten faydalanacağı, anılan maddenin ikinci fıkrasında; ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usûlde gelir vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacağı belirlenmiştir.

Aynı Kanunun 37 nci maddesinde her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazancın ticari kazanç olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, fabrikanızda kurulu tesis makine ve cihazlarda zaman zaman ortaya çıkan arızaların tamirine yönelik faaliyetinin ticari faaliyet olması ve Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan faaliyet türleri arasında da yer almaması nedeniyle bu faaliyeti yapanların vergiden muaf esnaf kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

Dolayısıyla, şirketinize tamir v.b. hizmetler veren şahısların ticari kazanç mükellefi olmaları ve tamirat işleri karşılığında yaptığınız ödemeler için şirketinize fatura düzenlemeleri gerekmektedir. Şirketiniz tarafından da bu faturalara istinaden yapılan ödemelerin ise Gelir Vergisi Kanununun 40/1 maddesi uyarınca gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunun 257 nci maddesinin ikinci fıkrasında, Maliye Bakanlığının mükelleflere muameleleri ile ilgili tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etmeleri zorunluluğunu getirme ve bu zorunluluğun kapsamını ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslarını belirleme konusunda yetkili olduğu hükme

bağlanmıştır.

Bu yetkiye istinaden yayımlanan 320, 323, 324, 332 ve 337 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu ve uygulamaya ilişkin esasları açıklanmıştır.

Bu çerçevede, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesi ve ilgili Tebliğlerde belirtilen esaslar uyarınca mal ve hizmet bedeli olarak yapılacak 8.000 TL üzerindeki tahsilat ve ödemelerin bankalar, özel finans kurumları (katılım bankaları) ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınarak yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026